

ארגון ברית אבות
מסייעת לכל יהודי
בכל גיל
ובכל מקום בעולם
לקיים את מצוות המילה
בצורה מקצועית ובשמחה
באמצעות צוות מוהלים
מוסמך ומנוסה.

ב"ה

עלון ברית אבות פרפראות וסיפורים לברית מילה לפי סדר הפרשיות פרשת ויחי

תשפ"ה

מפעולות הארגון

עריכת ברית מילה לתינוקות.
ומבוגרים בהדרי ניתוח
בישראל ובמדינת חבר העמים

בדיקת צהבת לתינוקות בבית
במכשיר זהה לבית החולים

ניתן להשיג את הספרים
"סדר ליל הברית"
"פניני הברית"
"תפילות ומנהגים לברית"

ייעוץ בענייני ברית מילה

משרד "ברית אבות"
רחוב דברי חיים 6 ביתר עילית
טלפון: 025022814

מהספר פניני הברית

**ויברכם ביום ההוא לאמור בך יברך ישראל לאמר ישימך א'
כאפרים וכמנשה.** (מח כ) ובריכונו ביוםא ההוא למימר בך
יוסף ברי, יברכו בית ישראל ית ינוקא ביומא דמהולתא
למימר, ישוינך יי כאפרים וכמנשה: (תרגום יונתן בן עוזיאל)

וכתב בפירוש יונתן, שמברכים, הקטן גדול יהיה כמו
שאפרים היה מוקדם לברכה, משום דכתיב ואחיו הקטן
יגדל. כך זה הקטן יגדל גם כן, והביא שהדיוק מביום ההוא
משמע ליה ביום דמהולתא שהוא יום מיוחד, והביא עוד
דיוק מהמילה, בך יברך ישראל. שהמילה ישראל, הוא
מיותר, דהוה ליה למימר בך יברך סתם, ובודאי יהיו ישראל
ולא נכרים, גם הוה ליה למימר כן יברכו ישראל, אלא דקאי
אתינוק ביום המילה, אם כן אתי שפיר דאמר בלשון יחיד,
ומיושב נמי שאמר ישראל, שרצה לומר ביום המילה שאז
נעשה ישראל בהכניסו לברית, יברך. ובשפתי צדיק מביא,
שהדיוק שפסוק זה קאי על המילה, שהוזכר פעמיים הלשון
לאמור, והרי המילה נקראת אמירה, שש אנכי על אמרתך:

**וירא יוסף לאפרים בני שלשים גם בני מכיר בן מנשה יולדו
על ברכי יוסף.** (נ כג) כתב בספר מושב זקנים מבעלי התוס'
ובפענח רזא, כאן נתקיים נבואת אביו ואולם אחיו הקטן
יגדל ממנו. שממנשה ראה רק בני מכיר בן מנשה שהוא דור
רביעי מיוסף ולאפרים ראה בני שלשים של אפרים דהיינו
דור חמישי של יוסף, ונראה דזה מקורו של התרומת הדשן
שכתב תלמידו בספר לקט יושר (הלכות מילה) משמו
שהעולם אומרים שמי שהוא בעל ברית לבן נינו אינו רואה
פני גיהנום ולכן נוהגין לכבד לזקנו בסנדקאות ע"ש, והנה
בתרגום יונתן מתרגם יולדו על ברכי יוסף דגזרינון יוסף,
וכתב בעל הפי' יונתן דהיינו שיוסף היה סנדק שלו על ברכיו,
וזהו על ברכי יוסף. ובני שלשים היינו נכד נכדו של יוסף
שהוא דור חמישי ליוסף ולזה קורא בן נינו ומדכתיב וגם
משמע דגם בבני שלשים של אפרים היה סנדק: (שמעה
תפילתי)

סנדק לנין

בפרשת השבוע נאמר על יוסף, וירא יוסף
לבני אפרים בני שלשים, ופירש המושב זקנים
(מרבתינו הראשונים) שיוסף זכה להיות
סנדק לנינו.

באחד הבריתות לעולים מחבר העמים,
שעשיתי בעיר באר שבע, לתינוק בגיל שמונה
ימים, שהסבא רבא בגיל 87 שנים היה סנדק
לנינו, הסבא הגיע מעיר סלונים שבמדינת
בלארוסיה, ועדיין זכר את כל מאורעות
העיירה עוד מלפני המלחמה, ועדיין זכר את
הרבי מסלונים ואת הירצחו הי"ד, כל מהלך
הברית היה מאד מרוגש, ואחרי הברית
הכריז: זוהי הנקמה המתוקה שלו
בקומוניסטים, שהם ניסו לקעקע את היהדות
בכל דרך ואנחנו כאן זוכים לעשות ברית
מילה רצונו של הקדוש ברוך הוא בארץ
הקודש.

באחד הבריתות בבית הכנסת בירושלים, היה
הסבא רבא סנדק, והיה מאד מרוגש ובכה כל
זמן הסנדקאות, אחר הברית הסביר הסבא
הסנדק! הוא התיתם מאביו כשהיה ילד בגיל
7 וכאן הוא זוכה לחסדי שמים לראות את
צאצאיו הולכים בדרך השם ומקיימים
מצוות השם בשמחה, איזה התרגשות כמה
צריכים לשבח להקדוש ברוך הוא שזכה לכך.

בברכה

המוהל הרב אהרן יוסף קרמר

קחם נא אלי ואברכם. קחם. ר"ת קידושין חופה מילה: (תוספות השלם)

בעיניך שים נא ידך תחת ירכי. (מזו כט) בעיניך שים נא ידך תחת ירכי. סופי תיבות גימטריא זה במילה השביעי: (רבינו אפרים על התורה) ויש לפרש שלפיכך השביעי במילה, כיון שרצה להקבר בארץ וניתנה לנו ארץ ישראל בזכות המילה:

וירא יוסף לאפרים וכו' ילדו על ברכי יוסף. ותרגום יונתן ע"ה אוף בני מכיר וכו' גזירינון יוסף, ר"ל שמל אותם על ברכיו, ואפשר ע"ד דאיתא במדרש על ידי שאדם מהדר לקיים מצות מילה באחרים על ידי זה זוכה אחר כך לבנים לקיים מצות מילה בבניו, כן אמרו ז"ל אצל אברהם אבינו עליו השלום, בשביל שקיים מצות מילה באחרים מקודם, ולפי זה אפשר כך הוא כוונת הקרא, וירא יוסף לאפרים בני שלשים. שזכה לראות שלשלת זו בחייו בשביל ילדו על ברכי יוסף. מקודם רבים היו נימולים על ברכי יוסף. כן ה' אלקינו ואלקי אבותינו ברוב רחמינו יתברך ויתעלה יגיענו לזכות לבנים ובני בנים דור שלשים וגם רבעים לראותם חיים וקיימים לעבוד ליראתו ולתורתו יתברך בקרב כל ישראל כן יהי רצון אמן: (שבט מיהודה)

ויברכם ביום ההוא לאמור בך יברך ישראל לאמר. (מח כ) ויברך אתם אל' לאמר פרו ורבו. (לעיל א כב) הלאמר אינו מובן, והנה יש לרמז דהנה יעקב אבינו בירך וידגו לרב בקרב הארץ. וכן אנחנו נוהגים אחריו לברך את הבנים בברכה זאת וכן נוהגים על פי דברי האחרונים לאכול דגים בריש שתא ולומר יהי רצון שנפרה ונרבה כדגים, והטעם כי ה' יתברך בירך את הדגים לאמר פרו ורבו. שהאמירה אשר יאמרו ישראל בברכה יהי רצון שתהיה הפריה ורביה כדגים הוא בסגולה הצליח, על כן מצוה גם כן לאכול דגים בליל שבת עונת תלמיד חכם, ובזה יתבאר גם כן הנאמר בברכת יעקב ויברכם ביום ההוא לאמור בך יברך ישראל לאמר ישימך אל' כאפרים וכמנשה. דהפסוק אינו מובן א' התחיל ויברכם לשון רבים ומסיים בך לשון יחיד ב' השני פעמים לאמר אינם מובנים, ולפי דברינו הנזכרים לעיל יונח, דהנה ה' יתברך בירך את הדגים היינו כשיאמרו תפרה ותרבה כדגים יהיה בסגולה להתברך, והברכה הזאת היא בפסוק כב בתורה, והנה בירך יעקב את אפרים ומנשה וידגו לרוב. שיהיו כדגים וקיבלו הם ברכת הדגים וקיבלו גם כן ברכת לאמר, היינו כשיאמרו ישימך אל' כאפרים וכמנשה יהיה סגולה להתברך בפריה ורביה, וזה שיעור הכתוב לפי הנ"ל ויברכם ביום ההוא לאמר בך. היינו שבירך אותם בברכת האמירה הנאמר בפסוק כב בתורה היינו אותו הלאמר הנאמר בפסוק כב, מהיום והלאה יברך ישראל לאמר ישימך אל' כאפרים וכמנשה. כי כבר הם נתברכו, וידגו. כדגים וקיבלו ברכת הדגים, ואשכחנא פתרי לפי זה מה שתרגם יונתן לפסוק זה יברכו ישראל ביוםא דמהולתא הנה פירש שביום המילה יברכו את הילד הרך הנימול ישימך אל' וכו' ולמה ביום המילה, המילה דוקא הוא בסגולה ביותר לברכה דהנה היא ברכת הדגים ודגים באסיפה בעלמא סגי להו כמו שנאמר בצדיקים ויאסוף. על כן גלגולי נשמות הצדיקים הצריכים עוד איזה תיקון מועט הוא בדגים כנודע ותינוק ביום שנימול נכנס בדרגא דצדיק כמו שכתוב בזוהר בפסוק ועמד כולם צדיקים. ובצדיק נאמר אסיפה כמו בדגים על כן יש מקום לחול הברכה ביומא דמהולתא: (ליקוטי מהרצ"א)

השפת אמת מבאר השייכות של אפרים ומנשה לברית, שאפרים מרמז על עבודה בעשה טוב, כי הפרני א' בארץ עניי. ומנשה על עבודה בסור מרע, כי נשני א' מכל עמלי. ושתי ענינים אלו כלולים בברית מילה שהיא הסרת הערלה ותוספת קדושה של של אות ברית קודש:

והיינו דענין אפרים ומנשה הוא, דאפרים הוא סמל התורה שהוא היה רגיל אצל יעקב תמיד ללמוד תורה, וכמו שכתב רש"י (פסוק א) ויאמר ליוסף. וי"א אפרים היה רגיל לפני יעקב בתלמוד עכ"ל, ומנשה זהו סמל הנשיאות והמלכות וכמו שאמר בתרגום יונתן, (מג מז) ויאמר לאשר על ביתו. ואמר למנשה דממנא אפוטרופוס על ביתיה עכ"ל, ובזה אנו מברכים לתינוק שיהא שניהם ביחד, כח התורה וכח המלכות והפרנסה, והיינו תורה וגדולה במקום אחד שיתאחדו בו שניהם, אבל כתיב, וישם את אפרים לפני מנשה. כי קודם צריכים לחנך רק לתורה, ואחר כך כשכבר גדל בתורה אז כמנשה לענין פרנסה והנהגה, וזהו שמברכים קודם לתורה, וזהו כאפרים וכנ"ל, ואחר כך לחופה ולמעשים טובים היינו הנהגת ביתו בטוב וביושר לבני ביתו ולאחרים, וזהו כמנשה סמל הנהגת הבית, ובזה יהיה מיושב והלא אין אנו אומרים כאפרים וכמנשה וכמו שפירש התרגום יונתן, ולפי הנ"ל זה מונח ונכלל במה שאומרים זה הקטן גדול יהיה, וכמו שנאמר באפרים אחיו הקטן יגדל ממנו. ומהו הגדלות לתצורה וכמו סמל אפרים, ולחופה ומעשים טובים זהו סמל של מנשה הנהגת הבית לו ולכל העולם: (סוכת דוד)

כאפרים וכמנשה. באמת היה עוד זרע ברוכי ה' בנכדי יעקב כמו פרץ וזרח ועוד הרבה, אבל אפרים ומנשה היה כל אחד גדולתו משונה מחבירו, אפרים היה גדול בתורה ודבק לאלהיו, ומנשה בהליכות עולם ועוסק בצרכי ישראל. [והנה בתרגום יונתן איתא על זה המקרא, שבשעת מילה מברכין ככה, והענין שידוע שאינו ראוי לברך את האדם אלא מעין ברכותיו שברכו ה' עד כה, לעשיר בעשרו ולחכם בחכמתו, ואם כן אין ראוי לברך למי שאינו עוסק בתורה שיהיה כאפרים, וכן למי שהוא אינו עוסק בהויות העולם שיהי כמנשה, אבל בשעת מילה דלא נודע עדיין את הדרך אשר הילד ילך בה אז יברך ישראל ישמך אלהים כאפרים אם יהא עוסק בתורה יצליח כמוהו וכמנשה אם יהיה עוסק בהויות העולם יהיו כמנשה]: (העמק דבר)

וטעמא דמילתא שזכה יוסף לזה הוא מצד החביבות והזריזות שהראה ברוחו הטוב על מצות מילה כי הכניס כמה אלפים ורבואות תחת כנפי השכינה יען אמרו רבותינו זכרונם לברכה כשבאו המצרים לשבור ממנו אוכל הכריחם למול ופרעה הסכים לדבריו שאמר להם כל אשר יאמר לכם תעשו. עוד דיוסף נטר ברית קדישא ונוצר תאנה יאכל פריה: (זכר דוד)

ופירש החתם סופר, על פי דכתיב (במדבר ו) כה תברכו את בני ישראל. וילפינן בש"ס (סוטה לח). דכל כהן שאינו עולה בעבודה שוב אינו עולה, שנאמר וירד מעשות החטאת והעולה והשלמים. מה להלן בעבודה אף כאן בעבודה, ואם כן הכי נמי כתיב בך יברך ישראל. ואין עבודה בישראל כי אם בכהנים וסתם ברכה בשעת עבודה, על כן תרגם ביומא דמהולתא שהאב ככהן המקריב בנו למולו. וגם ישראל יכול לברך, ובזה אפשר להסביר את המדרש פליאה, המוהל והסנדק כהנים. וכן פירש הנטעי אשל, על פי הפסוק (תהלים ב) אספרה אל חק...שאל ממני ואתנה גוים נחלתך. ששעת המילה

מסוגלת לבקש וקבלת כל משאלות הלב, והמילים שאל ממני ואתנה גוים. סופי תיבות מילה והוא המשך לפסוק אספרה אל חק שהוא חק המילה, בני אתה אני היום ילדתיך. שהמילה היא לידה מחודשת:

דן ידין עמו כאחד שבטי ישראל. (מט טז) כמיוחד של שבטים, אמר רבי יהושע בר נחמיה, אילולי שנדבק למיוחד שבשבים, אפילו שופט אחד שהעמיד לא היה מעמיד, ואיזה זה, זה שמשון בן מנוח, כיחידו של עולם, מה יחידו של עולם אינו צריך סיוע, כך שמשון בן מנוח אינו צריך לסיוע, אלא, וימצא לחי חמור טריה. מהו טריה. בר תלתא יומין, רבי אבון אמר בטנה תרין היא, דעתיה דר' אבון דאמר רבי אבון בלחי החמור חמור חמורתים וגו'. ויצמא מאד. דמפטפט צחי, אמר רבי חוניה ורבי עזריה בשם רבי יוחנן, אפילו היה צרצור של מים, לא היה יכול לפשוט את ידו וליטלו, אלא (שם טו) ויקרא אל ה' ויאמר אתה נתתה ביד עבדך וגו'. אמר לפניו, **רבון העולמים אם אינו ביני לבינן אלא המילה הזאת, כדאי הוא שלא אפול בידו,** מיד, ויבקע אלהים את המכתש אשר בלחי. רבי לוי ורבנן, רבי לוי אמר המקום ההוא שמו לחי, רבנן אמרי המקום ההוא מכתש שמו, רבי אבא בר כהנא ור' ברכיה בשם רבי אליעזר, מלמד שהביא לו הקדוש ברוך הוא מעיין מבין שיניו, באיזו זכות, מברכתו של משה, שאמר (לג כב) יזנק מן הבשן מבין שיניו: (מדרש רבה פרשה צח)

יורא יוסף לאפרים בני שלשים גם בני מכיר בן מנשה ילדו על ברכי יוסף. (נ כג) בביאור ילדו, כתב התרגום יונתן בן עוזיאל כד אתילידו גזירינן יוסף. והפירוש או שמל אותם על ברכי הסנדק, או שיוסף היה הסנדק וזהו על ברכי יוסף היו נמולים:

כ"ק מרן הגה"ק מסאטמאר זצוק"ל במשאו ביומא דשבתא לפני קהלא קדישא דירושלים אמר, כי הרמ"א (יור"ד סי' רסה) כותב דכל סנדק הוי כמקטיר קטורת ולכן נוהגים שלא ליתן שני ילדים לבעל ברית אחד כדאמרינן גבי קטורת (יומא יד): חדשים לקטורת, וכתב שם בביאור הגר"א (אות מו) ולעולם לא ראינו סנדק שמתעשר, ועל זה אמר מרן הקדוש בלהט אש קודש אבער דער הייליגער חתם סופר זאגט אז דער הייליגער רמ"א זאגט אז סנדקאות איז מעשיר ווערט מען געוויס רייך, עשירות איז נישט דער טייטש דוקא עשירות אין געלט עשירות מיינט אין דעת, עשירות מיינט אין אריכות ימים, עשירות מיינט אין גוטע קינדער און דאס גלייכן, און דער הייליגער חתם סופר זאגט אז דער הייליגער רמ"א זאגט עשירות איז פאראן טאקע אמאל עשירות אין געלט אויך. (אבל כיון שמרן הקדוש חתם סופר כתב שהרמ"א כותב שמי שהוא סנדק מתעשר על כרחך נאמנים עלי דבריו ז"ל וכן הוא באמת, ועשירות אין הפי' בכל מקום רק בממון ויכול להיות עשירות בדעת וכן באריכות ימים וכן בבנים טובים וישרים וכדומה וגם כיון שהחתם סופר כתב מהרמ"א עשירות סתמא על כן גם עשירות בממון בכלל) אשרי אוזן ששמע הדברים הללו מפי קודש מרן זצוק"ל שיצאו מעומקא דלבא רחמנא בעי באמונה רחבה יסודית בדברי רבוה"ק נבג"מ: (פתח אליהו מרגליות בסוף הספר)

בביאור מעלת הסנדק יותר מהמוהל יש לומר שמצות מילה המוטלת על האב היא בשני דברים המצוה למול דהיינו לעשות פעולת החיתוך הנלמדת מדכתיב וביום השמיני ימול. ומצות ההשתדלות והסיוע שיהא בנו מהול הנלמדת מדכתיב המול לכם כל זכר. והנה את המוהל ממנה בשליחותו שיקיים בשבילו את המצוה למול היינו לעשות את פעולת החיתוך ואת הסנדק שהוא רק בגדר מסייע ביד המוהל למול הוא ממנה בשליחותו להשתדל ולסייע בקיום המצוה שיהא נימול, על פי זה יובן שהגם שהמוהל מקיים מצות עשה דוביום השמיני ימול מכל מקום הסנדק מקיים מצות עשה דהמול לכם כל זכר ומצות עשה דונמלתם את בשר ערלתכם שבוה נצטוינו עוד קודם מתן תורה ובוה גדלה מעלתו על המוהל: (שפע קודש)

ימי ההילולא של צדיקים בשבוע זה	
הרה"ק ר' אהרן מטיטוב (נכד הבעש"ט) זי"ע	יום ראשון ה' טבת
הרה"ק ר' אברהם יעקב מסיגורא (אביר יעקב) זי"ע	
הרה"ק ר' יחזקאל שרגא משינאווא (דברי יחזקאל) זי"ע	יום שני ו' טבת
הרה"ר ר' צבי מפינסק (בן הבעש"ט) זי"ע	יום שלישי ז' טבת
עזרא הסופר ונחמיה בן חכליה	יום חמישי ט' טבת
מלאכי הנביא	יום שישי עשרה בטבת
הרה"ק ר' נתן מברסלב זי"ע	
הרה"ק ר' שלמה איגר (ב"ר ר' עקיבא איגר) זי"ע	שבת קודש י"א טבת

עובדות וסיפורי צדיקים בענין הסנדקאות

הרבי מלובלין היה מהדר תמיד להיות סנדק: (אהל שלמה ראדומסק)

להוציא הוצאות עבור המצוה: הרה"ק ר' יצחק מספינקא זי"ע היה מחבב מאד מאד מצות מילה וברוב הנימולים פה ובכפרים הסמוכים, היה סנדק ומוהל והוציא על זה הוצאות רבות ולפעמים נסע גם למקומות רחוקות לחיבת מצוה הזאת: (חקל יצחק)

אם הוא סנדק הוא מחזיק אותו לכל החיים: (הרה"ק ר' דוד'ל מטאלנא זי"ע)

סנדק רק כשרואה את אליהו הנביא: וזאת שמעתי מפי אנשי אמת כי קבלה בידם מאבותיהם אשר הרי"ר שמעלקא מניקלשבורג זי"ע לא היה סנדק אצל שום תינוק אם לא ראה מקודם את אליהו מלאך הברית: (מעשה הגדולים החדש)

הקפיד לראות את אליהו הנביא לפני הברית: הגאון הקדוש ר' אברהם אביש מפרנקפורט זי"ע פיזר כל הונו לצדקה, ומצות סנדקאות היה בעיניו מצוה חשובה מאד, אך לא נטל חלק בשום מצות ברית מילה אם לא ראה אליהו הנביא שם: (מליצי יושר)

השפעת הסנדק המוהל על הנימול: בברית מילה שהאדמו"ר רבי נחום מרחמיסטרביקה זצ"ל היה סנדק, והאדמו"ר רבי אברהם מסלונים זצ"ל היה המוהל, אמר לו המוהל לסנדק: כשיגדל הילד ידע כוחנו [ווער מיר זענען], השיב הסנדק: ווער וויס ווען ניכט מיר, וואס האט געווייזן [מי יודע, אם לא אנחנו מה היה קורה]: וכן היה אצל האדמו"ר מסאטמאר זצ"ל, שנהגו חסידיו לכבדו בסנדקאות, פעם אחת בא אליו אחד מחסידיו שנולד לו בן זכר, וביקש ממנו לוותר על הסנדקאות לטובת אביו שהוא רב מפורסם, השיב לו האדמו"ר, זקני בעל הישמח משה זי"ע היה אומר, "במקום שאני סנדק ניכר הדבר בילדי":

לחשוב מי הילד היה רוצה שיהיה סנדק: עובדא ידענא אצל רבינו החזו"א זצ"ל, שהאב רצה להזמין לסנדק את רבו שהיה תלמיד חכם גדול וצדיק אמיתי, והאמא רצתה את אביה, והסכימו לשאול את רבינו החזו"א איש זצ"ל, והשיב שיש כאן דעה נוספת, והיינו שצריך לחשוב מה הילד עצמו היה רוצה, ובודאי היה רוצה שהרב יהיה קודם: (תשובות והנהגות)

לקח סנדקאות לעצמו כדי לא לפגוע באחרים: הגאון ר' חיים קנייבסקי שליט"א סיפר, כי הסנדקאות בברית שלו היתה מהולה בזהירות בבין אדם לחברו ובפרט תלמידי חכמים, וכה שמעו מפיו תחת אחד השיחים, אאמו"ר (הסטיפלער) זללה"ה היה סנדק שלי, היו שם בברית כמה תלמידי חכמים, ביניהם גם רבי ברוך אפשטיין בעל התורה תמימה בנו של הערוך השולחן וחתנו של הגדול ממניסק שאפשר היה לכבדם בסנדקאות, וכדי לא לפגוע באף אחד נטל את הסנדקאות לעצמו: (מאחורי הפרגוד)

לא כל אחד יכול להיות סנדק: ושמעתי בשם מורי מוהר"י מווארקי זצ"ל כי לא כל הרוצה ליטול את השם יטול, כי אם ירצה אחד ממשוטי עם ליטול מצות סנדקאות אין מצוה זו מגיע לו, ואם ירצה ת"ח לקיים מצות פריקה וטעינה במקום הרבים ואינו לפי כבודו גם כן אין זו מצוה לו, וכמו כן אם יקום אדם בבקר ויחטוף מיד הטלית ותפילין ומתפלל מיד אינו מקיים המצוה כי צריך מקודם לנקות עצמו ולקיים והיה מחניך קדוש, וכן בכל עניני המצות צריך לחשוב מקודם וליישב בדעתו אם הוא מצוה אם לאו וכו' עכ"ד: (בית יעקב עה"ת בריש פרשת בחקותי)

אליהו הנביא סנדק בברית כשהסנדק אינו ראוי: פעם אחת כיבד את החידושי הרי"מ זי"ע אברך אחד מווארשא בסנדקאות וכשבא ביום הברית מילה לא רצה חותנו של האברך שהיה מתנגד, רק שהוא רוצה להיות סנדק ולא נתן בשום אופן להתרצות שהחידושי הרי"מ יהיה סנדק, והאברך הנ"ל היה לו עגמת נפש, והלך אל החידושי הרי"מ לספר לו צרת נפשו, והשיבו לו החידושי הרי"מ, אל תצער כלל וכלל שבודאי יהיה אליהו הנביא בעצמו סנדק, שבאמת אליהו בא אל כל ברית מילה והוא רוצה לקחת את הסנדקאות רק כשאליהו רואה תלמיד חכם וירא שמים האלט שוין דאס קינד טרעט ער איהם אב די מצוה, אבל לא כן בנידון דידן כשיהיה חותנך סנדק בודאי לא יעזוב אליהו הנביא ז"ל נאר ער ווירד האבין סנדקאות והניח דעתו של האברך: (שיח שרפי קודש מילה) וכן מצאתי בספר המנהגים לר"א טירנא, מילה ראשי תיבות מלאך יושב לפני הארון, ובשם ר' גוצלק כהן חזן ז"ל ההסבר לכך, הוא אליהו שנקרא מלאך הברית יושב לפני הארון אם אין כדי בעל הברית שישב אצלו על הקתדרא בשעת המילה אי נמי המוהל אם אינו הגון: (ספר המנהגים לר"א טירנא)

הסנדק היחיד שמרגיש את צער התינוק: האדמו"ר ר' צבי הירש רוזנבוים מקרעטשניף זי"ע אמר שסנדק היחיד מבעלי השמחה שמרגיש את צער התינוק, כי האבא עסוק בשמחה, המוהל עסוק במצוה, ורק הסנדק מרגיש את צער התינוק, ומה שמרגיע אותי, זה שאני יודע שבזה הוא נהיה יהודי וזה מה שמעודד אותי: (בית שמחה)

בעת שמחה בעת בקשה כשצריך ישועה

היו שותפים במצוות המילה

ליהודים "מבוגרים" עולי חבר העמים

שהבריתות נעשים בחדרי ניתוח,

עלות כל ברית 3600 שקלים לשלם לחדר הניתוח

ובזכות זה תראו נחת מכל יוצאי חלציהם, אמן.

לעילוי נשמת ר' יעקב צבי ב"ר יצחק מאניס ז"ל הולצמן

ברית אבות: רחוב דברי חיים 6 ת.ד. 3044 ביתר עילית טלפון: 025022814

ניתן לתרום בנדירים פלוס על שם ברית אבות